

Datum raadsvergadering 22-02-2012
Raadscommissie Onderwijs & Welzijn
Datum raadscommissie 01-02-2012
Publiciteit
Bijlagen 0

Registratienr. OS 11.2769514
Datum B&W besluit **03-01-2012**
Portefeuillehouder Pastoor 21-12-2011
Steller G.F.H.M. Tacken
Telefoon 6189
E-mail gerry.tacken@groningen.nl

Onderwerp

Kinderactiviteiten

Concept raadsbesluit

Concept raadsbesluit

De raad besluit de beleidsuitgangspunten kinderactiviteiten september 2012 – januari 2014 vast te stellen.

Aanwijzingen: status, deadline, visietrommel

Afgehandeld en naar archief

Paraaf

Datum

Classificatienr.

Publiekssamenvatting

In 2006 hebben we een beleidskader opgesteld voor kinderactiviteiten. Dit zijn gesubsidieerde vrije tijds activiteiten voor kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar. Deze activiteiten hebben tot doel om kinderen te stimuleren hun talenten te ontwikkelen en actief deel te nemen aan de samenleving. Ze leggen verbindingen tussen school, thuis en vrije tijd.

Het in 2006 vastgestelde beleidskader gold tot 2010. Daarna is het tweemaal met een jaar verlengd. Op korte termijn is het voor een goedlopende uitvoering van de kinderactiviteiten nodig om de beleidsuitgangspunten voor de kinderactiviteiten bij te stellen. Voor de lange termijn willen we echter de kinderactiviteiten, als onderdeel van een nieuw jeugdstelsel, in een breder perspectief plaatsen.

De beleidsuitgangspunten voor de uitvoering van de kinderactiviteiten zullen per september 2012 aangepast worden. De huidige praktijk vraagt om deze aanpassingen. De kinderactiviteiten worden niet langer in alle wijken aangeboden maar alleen nog in wijken waar veel kinderen wonen die opgroeien in een kansarme, niet ontwikkelingsgerichte omgeving. Deze wijziging sluit aan bij signalen vanuit de wijken dat de vraag naar vrije tijds activiteiten in deze wijken erg groot is. Het activiteitenaanbod, dat een belangrijke bijdrage levert aan het versterken van de positieve pedagogische kracht in de wijk, is gericht op het bieden van een veilige en gezonde leefomgeving en het ontwikkelen van basisvaardigheden en talenten. Positief opvoeden (Tripple P) is hierbij het leidend principe. Het aanbod zal nog meer dan nu het geval is laagdrempelig zijn en zorgvuldig afgestemd op de vraag vanuit de wijk. De kinderwerker speelt als jeugdbuurtwerker een centrale rol en samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin is van het grootste belang.

De komende tijd bereiden we ons voor op de decentralisatie van de jeugdzorg. Het Centrum voor Jeugd en Gezin zal een belangrijke rol spelen binnen deze decentralisatie. Daarnaast oriënteren we ons op de Vensterschool van de toekomst. Beide bewegingen zullen in de toekomst consequenties hebben voor de inrichting van de kinderactiviteiten. Vandaar dat we op dit moment kiezen voor een korte termijn aanpassing van de beleidsuitgangspunten voor de kinderactiviteiten. Voor de lange termijn willen we een samenhangende visie ontwikkelen op een nieuw gemeentelijk jeugdstelsel. Binnen dit nieuwe jeugdstelsel zal de decentralisatie van de jeugdzorg en een herinrichting van de Vensterschool, het Centrum voor Jeugd en Gezin, het jeugd- en jongerenwerk en de kinderactiviteiten vorm krijgen.

Voorgesteld besluit

De raad besluit de beleidsuitgangspunten kinderactiviteiten september 2012 – januari 2014 vast te stellen.

Inleiding

In 2006 hebben we een beleidskader opgesteld voor kinderactiviteiten. Dit zijn gesubsidieerde vrije tijds activiteiten voor kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar. Deze activiteiten hebben tot doel om kinderen te stimuleren hun talenten te ontwikkelen en actief deel te nemen aan de samenleving. Ze leggen verbindingen tussen school, thuis en vrije tijd. De in 2006 vastgestelde beleidsuitgangspunten kinderactiviteiten voldoen niet langer omdat de praktijk vraagt om aanpassingen. Bovendien vraagt het streven naar meer wijkgericht werken om een activiteitenaanbod dat beter afgestemd is op de vraag vanuit de wijk.

De ontwikkelingen die op dit moment spelen – de evaluatie van de Vensterschool, de decentralisatie van de jeugdzorg en de verdere ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin – zijn van invloed op de beleidsuitgangspunten van de kinderactiviteiten. In het kader van de Vensterschool van de toekomst zal de vraag spelen in hoeverre de kinderactiviteiten als naschoolse activiteiten deel

uit gaan maken van de doorgaande ontwikkelingslijn school – vrije tijd en welke rol het onderwijs en de buitenschoolse opvang hierbij gaan spelen. Talentontwikkeling zal een van de doelen zijn van deze doorgaande ontwikkelingslijn. Vanuit de decentralisatie van de jeugdzorg is versterking van het jeugd en jongerenwerk en de kinderactiviteiten belangrijk. Positief opvoeden (Tripple P) is een van de instrumenten daarvoor. Als basisvoorziening vormen het jeugd en jongerenwerk en de kinderactiviteiten binnen het nieuwe gemeentelijke jeugdstelsel, naast onderwijs en kinderopvang, een eerste "vangnet" voor kinderen en jongeren. Door dit vroegtijdige en laagdrempelig activiteiten aanbod in de eigen sociale omgeving kan in sommige gevallen doorverwijzing naar jeugdzorg voorkomen worden. Ook de veranderde rol van het Centrum voor Jeugd en Gezin zal van invloed zijn op het jeugd- en jongerenwerk en de kinderactiviteiten en het belang van onderlinge samenwerking zal nog meer toenemen.

Op korte termijn is het voor een goedlopende uitvoering van de kinderactiviteiten nodig om de beleidsuitgangspunten voor de kinderactiviteiten bij te stellen. Ondertussen willen we echter de kinderactiviteiten, als onderdeel van het nieuwe jeugdstelsel, in een breder perspectief plaatsen. Het perspectief van het integraal jeugd beleid, de Vensterschool van de toekomst, de veranderde rol van het Centrum voor Jeugd en Gezin en de decentralisatie van de jeugdzorg.

De belangrijkste beleidswijzigingen die we voor de korte termijn voorstellen zijn:

- de door ons gesubsidieerde kinderactiviteiten vinden niet langer plaats in alle wijken van de stad maar nog alleen in die wijken waar veel doelgroepkinderen wonen. Deze wijken komen overeen met de wijken waar we voor de periode 2012-2016 extra middelen vanuit het Nieuw Lokaal Akkoord in zetten. Het betreft de volgende wijken: Selwerd, Paddepoel, De Wijert, Beijum, Lewenborg, Oosterpark, Korrewegwijk, De Hoogte, Oosterhogebrug, Vinkhuizen, Corpus den Hoorn, Kostverloren, Grunobuurt, Hoogkerk, Tuinwijk;
- de omschrijving van "doelgroepkinderen" wordt uitgebreid. Niet alleen kinderen met een leerling-gewicht¹ en kinderen uit het speciaal onderwijs vallen hier onder, maar ook kinderen die opgroeien in gezinnen met een laag inkomen (maximaal 110% van het minimumloon) en kinderen die op indicatie van professionals in de wijk (CJG, sociaal verpleegkundige, intern begeleider school) tot de doelgroepkinderen behoren. We hanteren de algemene omschrijving "kinderen die opgroeien in een kansarme, niet ontwikkelingsgerichte omgeving";
- de rol van de kinderwerker in de wijk krijgt meer nadruk. Dit willen we zichtbaar maken door te spreken van "jeugdbuurtwerker". We onderzoeken de mogelijkheden om deze jeugdbuurtwerker onder te brengen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin;
- we scherpen de kwaliteitseisen die we aan deze functie stellen aan. Deze eisen betreffen pedagogische competenties (o.a. positief opvoeden, Tripple P) en competenties op het vlak van samenwerken zowel met professionals in het veld als ook met vrijwilligers (bv. van buurtcentra en speeltuinverenigingen). Samenwerking met andere partners in de wijk, waaronder het Centrum voor Jeugd en Gezin en het onderwijs, is een belangrijk onderdeel van de taak van de jeugdbuurtwerker;
- we stellen scherpe kwaliteitseisen aan de uitvoering van de kinderactiviteiten. Deze hebben betrekking op wijkgericht en vraaggestuurd werken, samenwerking op wijkniveau, bijdragen aan het ontwikkelen van een samenhangende, positieve pedagogische aanpak van kinderen in de wijk, vindplaatsgericht en outreachend werken, inzet van gemotiveerde en competente werkers en bieden van een laagdrempelig activiteiten aanbod;
- we stellen ook duidelijke eisen aan het activiteiten aanbod: positief opvoeden (Tripple P) als leidend principe; aansluiting bij de leefwereld van kinderen en gericht op het versterken van de

¹ Kinderen van ouders met een lage opleiding. Binnen het basisonderwijs wordt aan kinderen een bepaald "gewicht" toegekend op basis van de opleiding van hun ouders.

eigen kracht van kinderen; het bevorderen van participatie en betrokkenheid van kinderen bij activiteiten en bij de leefomgeving;

- doelgroepkinderen betalen geen eigen bijdrage. De overige kinderen betalen wél een eigen bijdrage. Een laagdrempelige toegang blijft ook voor deze kinderen het uitgangspunt;
- het bereik van de kinderactiviteiten zal in iedere NLA-wijk minimaal 50% van het aantal in die wijk wonende kinderen bedragen. We maken hierbij niet langer een onderscheid in doelgroepkinderen en overige kinderen.

Beoogd resultaat

De beoogde resultaten van deze gewijzigde beleidsuitgangspunten zijn:

- meer doelgroepkinderen bereiken met het activiteiten aanbod;
- vergroten van de bijdrage van de activiteiten aan het ontwikkelen van basisvaardigheden en talenten en het bevorderen van participatie, burgerschap en een gezonde leefstijl;
- versterken van de positieve pedagogische kracht in de wijk en een gezonde, veilige, ontwikkelingssimulerende en betrokken leefomgeving.
- bevorderen van positief opvoeden (Tripple P).

Kader

Het beleidskader voor de beleidswijziging wordt gevormd door het Integraal jeugdbeleid.

Argumenten/afwegingen

In de wijken waar veel doelgroepkinderen wonen is de vraag naar kinderactiviteiten groter dan het aanbod dat we met de beschikbare middelen kunnen realiseren. Dit blijkt onder andere uit extra middelen die in de periode 2008-2012 vanuit het Nieuw Lokaal Akkoord beschikbaar gesteld zijn in verschillende wijken². Om beter te kunnen voldoen aan de vraag in deze wijken stellen we voor de beschikbare budgetten voor de kinderactiviteiten alleen nog in te zetten in de wijken waar veel doelgroepkinderen wonen.

Het gevolg van deze keuze is dat er geen gesubsidieerd activiteiten aanbod meer plaatsvindt in de niet-NLA wijken (Schilderswijk, Oranjewijk, Stadspark/Zeeheldenbuurt, Centrum, Oosterpoort/Herewegbuurt, Hoornse meer, Coendersborg/Helpman, Buitenhof, Reitdiep en Gravenburg)³. Het aantal kinderen dat in deze wijken deelneemt aan kinderactiviteiten is beperkt. Veelal zijn het kinderen die tijdens de buitenschoolse opvang gebruik maken van de kinderactiviteiten.

We stellen voor om de omschrijving van "doelgroepkinderen" uit te breiden. In de praktijk is gebleken dat de groep kinderen waarvoor deelname aan kinderactiviteiten van groot belang is groter is dan alleen de kinderen met een leerling-gewicht. Deze grotere groep kinderen is te omschrijven als "kinderen die opgroeien in een kansarme, niet ontwikkelingsgerichte omgeving". In de praktijk wordt gesproken over "aandachtskinderen". Dit betreft kinderen die extra positieve aandacht nodig hebben. Ze beheersen de basisvaardigheden onvoldoende en vertonen regelmatig grensoverschrijdend gedrag.

We stellen voor de kinderwerker als "jeugdbuurtwerker" een centrale rol te geven in de uitvoering van de kinderactiviteiten en positief opvoeden (Tripple P) te hanteren als leidend principe. Samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin is in dit verband van groot belang. In de praktijk is gebleken dat de rol van de kinderwerker cruciaal is voor succes. Continuïteit en deskundigheid (op het pedagogische vlak en op het vlak van samenwerking) zijn de sleutelwoorden.

² Ongeveer een derde deel van het aantal uren dat de afgelopen jaren ingezet is voor de uitvoering van de kinderactiviteiten is gefinancierd vanuit deze NLA-budgetten.

³ We gaan er van uit dat kinderen uit De Held gebruik maken van het aanbod in Vinkhuizen.

In die wijken waar kinderwerkers met voldoende uren en voldoende capaciteiten voor langere tijd ingezet zijn is het bereik en de kwaliteit van het activiteitenaanbod sterk toegenomen.

We stellen scherpere kwaliteitseisen aan de uitvoering van de kinderactiviteiten en aan het activiteitenaanbod met het oog op de doelen die we willen bereiken:

- meer doelgroepkinderen bereiken met het activiteitenaanbod;
- vergroten van de bijdrage van de activiteiten aan het ontwikkelen van basisvaardigheden en talenten en het bevorderen van participatie, burgerschap en een gezonde leefstijl;
- versterken van de positieve pedagogische kracht in de wijk en een gezonde, veilige, ontwikkelingssimulerende en betrokken leefomgeving;
- bevorderen van positief opvoeden (Tripple P).

We stellen voor dat doelgroepkinderen geen eigen bijdrage betalen omdat we voor deze kinderen alle mogelijke drempels voor deelname aan de activiteiten weg willen nemen. Van de overige kinderen vragen we wel een eigen bijdrage omdat we het redelijk vinden dat – wie dat kan – betaalt voor activiteiten waar aan wordt deelgenomen.

We stellen voor het bereik te verhogen van 33% in alle wijken naar 50% in alle NLA-wijken. We achten deze verhoging haalbaar omdat, als gevolg van de concentratie van middelen in de NLA-wijken, we per NLA-wijk meer middelen inzetten dan voorheen. We stellen voor hier bij geen onderscheid te maken in doelgroepkinderen en overige kinderen omdat het groot deel van de kinderen die opgroeien in de NLA-wijken gerekend kan worden tot de doelgroepkinderen.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

In de voorbereidingsfase is overleg geweest met de medewerkers van de SKSG als uitvoerende organisatie en met de afdeling Wijkzaken van de dienst OCSW met als doel om meer inzicht te krijgen in de huidige uitvoeringspraktijk. De voorgestelde beleidswijzigingen zijn in lijn met het besprokene.

De participatie van kinderen en hun ouders zal plaatsvinden als onderdeel van de uitvoering van de kinderactiviteiten. Zij zullen betrokken worden bij de keuze van de activiteiten en de kwaliteit van de activiteiten.

Na vaststelling van het raadsbesluit zullen betrokken organisaties en ouders geïnformeerd worden over de beleidswijzigingen.

Financiële consequenties

In de begroting 2012 is een structureel budget van € 568.000,-- beschikbaar voor de uitvoering van kinderactiviteiten. Op dit moment subsidiëren we de uitvoering van kinderactiviteiten op basis van schooljaren. Vanaf 2013 willen we subsidiëren op basis van kalenderjaren omdat dat beter aansluit bij de bedrijfsvoering van gemeente en uitvoerder. Dit heeft geen financiële consequenties.

De beschikbare budgetten voor kinderactiviteiten zijn de afgelopen jaren ontoereikend gebleken om tegemoet te komen aan de grote vraag naar kinderactiviteiten vanuit de wijken waar veel doelgroepkinderen wonen. Gedurende de periode 2006-2011 zijn op verzoek van bewoners vanuit NLA incidentele middelen ingezet voor de kinderactiviteiten in een aantal wijken⁴. Ongeveer een derde deel van het aantal uren dat de afgelopen jaren ingezet is voor de uitvoering van de kinder-

⁴ Selwerd, Paddepoel, Tuinwijk, De Wijert en Beijum.

activiteiten is gefinancierd vanuit deze NLA-budgetten. Ook voor 2012 zijn opnieuw extra middelen aangevraagd vanuit NLA om tegemoet te komen aan de vraag vanuit de wijk naar kinderactiviteiten.

Realisering en evaluatie

Het gewijzigde beleid is van kracht vanaf september 2012 tot januari 2014.

We stellen voor dat de SKSG het komende anderhalf jaar de uitvoerder blijft van de kinderactiviteiten. Om vraaggestuurd en wijkgericht werken mogelijk te maken stellen wij voor om meer ruimte te bieden aan de uitvoerende professionals op wijkniveau. Wij stellen voor dat zij, in overleg met alle betrokken partijen, op jaarbasis een uitvoeringsplan opstellen voor de uitvoering van de kinderactiviteiten in die specifieke wijk. Dit uitvoeringsplan dient aan te sluiten bij het integraal jeugdbeleid en bij de wijkanalyses en de wijkperspectieven. Het financiële en beleidsmatige kader dat richtinggevend is voor deze uitvoeringsplannen wordt in Nadere regels bij de ASV door burgemeester en wethouders vastgesteld. Op basis daarvan wordt met instellingen een subsidieaanvraag voorbereid via een Programma van Eisen (PvE).